

Przykładowe odpowiedzi na pytania do obrazu Horacego Verneta, *Polski Prometeusz*.

1. Opis obrazu

Obraz przedstawia leżącego martwego żołnierza w białym mundurze ze złamaną szablą w dłoni. Był on uczestnikiem powstania listopadowego, które poniosło klęskę. Na martwym Polaku siedzi dumnie czarny orzeł. Na jego szyi wisi order na podwójnym złotym łańcuchu będący insygnium władzy carskiej. W oddali widać pożar oraz postać uciekającą przed żołnierzem na koniu. Po prawej stronie, na tle spokojnego niebieskiego nieba, wpatruje się w horyzont samotny żołnierz siedzący na koniu, ubrany tak samo jak martwa postać na pierwszym planie.

2. Symbolika obrazu.

Poległy powstaniec reprezentuje polskich żołnierzy walczących w powstaniu listopadowym i pokonanych przez armię rosyjską. Postać ta symbolizuje ofiarę poniesioną przez Polaków w walce o wolność państwa. Czarny orzeł uosabia państwo rosyjskie, które po raz kolejny stłamsiło niepodległościowe dążenia Polaków. Widoczne w oddali płomienie symbolizują walki powstańcze i klęskę poniesioną przez Polaków.

3. Nawiązanie do mitologii greckiej.

Obraz nawiązuje do mitu o Prometeuszu – greckim bogu, który za udzielanie pomocy ludziom został na rozkaz Zeusa przykuty do skały. Co dzień do uwięzionego Prometeusza przylatywał orzeł i wydziobywał mu wątrobę. Na obrazie Horace'a Verneta Prometeuszem są Polacy walczący o wolność, raz po raz pokonywani przez carską Rosję.

4. Podział tła obrazu.

Jedna część tła ukazuje smutną rzeczywistość, tj. klęskę powstania oraz zniszczenia powstałe podczas walk. Tę przegraną symbolizuje pożoga w lewej części obrazu. Z kolei rozjaśnione niebo po prawej stronie tchnie wiarą, że nie wszystko jeszcze stracone i Polska może w przyszłości odzyskać niepodległość – tak jak Prometeusz, który ostatecznie został uwolniony.

5. Stosunek artysty do wydarzeń przedstawionych na obrazie.

Sposób, w jaki artysta przedstawił klęskę powstania listopadowego, sugeruje, że popierał on dążenia Polaków do odzyskania niepodległości i był przeciwnikiem działań podejmowanych przez carską Rosję.